

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร และ 3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างกรอบแนวคิด

การศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ หน้าที่ในการจัดการ โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา ผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเอกสารบทความทางวิชาการ ฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

2.1 แบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน เกี่ยวกับลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร นำข้อมูลที่ได้มาจากข้อคำถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้มาจากข้อคำถามปลายเปิดมารวบรวมลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

2.2 แนวทางการสัมภาษณ์ชาวบ้านในชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมประเด็นสภาพปัญหาการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 (ร่าง) รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ร่างรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

4.1 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร นำข้อมูลที่ได้มาจากข้อคำถามปลายเปิด มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การนำผลการประเมินมาปรับปรุง คือ การนำรายการที่ผลการประเมินต่ำกว่า 3.51 มาปรับปรุงพัฒนา และนำข้อมูลที่ได้มาจากข้อคำถามปลายเปิดมาปรับปรุง และกำหนดเป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 แบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน เกี่ยวกับลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 มีระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 50.0 และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 15,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0

ตอนที่ 2 ข้อมูลการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมดเคยเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

3.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนันทนาการที่ท่านเข้าร่วมใน

แหล่งท่องเที่ยวนั้นชุมชนไม่ส่งผลให้เกิดผลกระทบทางลบต่อวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว นั้น มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.00$)

3.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการเลือกกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง กิจกรรมนันทนาการที่ท่านเข้าร่วมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนั้นเหมาะสมกับเพศและวัยของท่าน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.05$)

3.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง สถานที่และอุปกรณ์ที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการมีความสวยงามหรือชวนให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.97$)

3.4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านวิธีดำเนินกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง มีการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้จัดกิจกรรมนันทนาการกับนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.94$)

3.5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง กิจกรรมนันทนาการที่เข้าร่วมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนั้นไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.02$)

3.6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บจากการเล่นหรือการทำกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง มีการจัดเตรียมฝ่ายพยาบาล หรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับนักท่องเที่ยวที่บาดเจ็บจากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.75$)

3.7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการสรุปและประเมินผลกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$) โดยความคิดเห็นในเรื่อง ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.98$)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

สามารถสรุปออกมาได้ 11 ประเด็น ดังนี้

- 4.1 อยากให้ปรับปรุงเรื่องความสะดวกในบริเวณพื้นที่ทำกิจกรรม
- 4.2 ควรทำป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ดีกว่าเดิม
- 4.3 อยากให้เพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- 4.4 อยากให้ปรับปรุงเรื่องการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- 4.5 พื้นที่ทำกิจกรรมน้อยแต่คนเข้าร่วมเยอะ
- 4.6 ควรเพิ่มกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย
- 4.7 ควรมีการติดตั้งกล่องวงจรปิดในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
- 4.8 ควรเพิ่มความร่มรื่นหรือต้นไม้บริเวณที่ทำกิจกรรม
- 4.9 ควรเพิ่มข้อมูลประวัติความเป็นมาของชุมชนบริเวณด้านหน้าชุมชน
- 4.10 ความสะดวกในการเดินชมแหล่งท่องเที่ยวชุมชนยังไม่น่าประทับใจ
- 4.11 ควรมีกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของชุมชนจากอดีต

จนถึงปัจจุบัน

1.2 แนวทางการสัมภาษณ์ชาวบ้านในชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

สภาพปัญหาในการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การจอดรถจักรยานของนักท่องเที่ยวกีดขวางทางเข้า-ออกของชาวบ้านของชุมชน มีรถจักรยานของนักท่องเที่ยวชนกันก่อให้เกิดความเสียหายกับบ้านเรือนของชาวบ้าน เป็นต้น

1.2.2 ด้านการเลือกกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ บางแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ไม่ได้รวมกลุ่มกับชาวบ้านในการจัดกิจกรรมนั้น มักจะตั้งราคาการเข้าร่วมกิจกรรมที่ค่อนข้างสูง ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมอื่นในชุมชน ซึ่งทางชุมชนก็ไม่สามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ และบางกิจกรรมนั้นไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดเวลา นักท่องเที่ยวต้องแจ้งความต้องการล่วงหน้าก่อนเดินทางมา เช่น การชมเรือนจันทภาพ เป็นต้น

1.2.3 ด้านการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ลักษณะพื้นที่ในชุมชนเป็นตรอกซอกซอยที่ค่อนข้างแคบ บ่อยครั้งที่พบปัญหาการจอดรถกีดขวางทางสัญจรในบริเวณด้านหน้าสถานที่จัดกิจกรรม และขนาดของสถานที่จัดกิจกรรมที่คับแคบอาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกอึดอัดและไม่เป็นส่วนตัวในบางครั้ง โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดที่นักท่องเที่ยวมีจำนวนค่อนข้างมาก เกิดเสียงรบกวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบ ความคับแคบทำให้สถานที่จัดกิจกรรมบางแห่งไม่สะดวกต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบปัญหาความทรุดโทรมของสถานที่จัดกิจกรรมบางแห่งด้วย

1.2.4 ด้านวิธีดำเนินกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ปัญหาด้านบุคลากรผู้ดำเนินกิจกรรมที่เป็นชาวบ้านในชุมชนนั้น ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรม และในหลายกิจกรรมจำเป็นต้องจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากจากความคับแคบของสถานที่จัดกิจกรรม

1.2.5 ด้านความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ การสัญจรด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวภายในตรอกซอกซอยที่แคบทำให้เกิดการขีดข่วนกับพื้นผิวหรือสิ่งของบริเวณข้างทาง หรือการขี่รถจักรยานชนกันของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการบาดเจ็บได้ และความทรุดโทรมของสถานที่จัดกิจกรรมบางแห่งทำให้เกิดความกังวลว่าในอนาคตอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้กิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น การชมสาธิตวิธีการทำขนมฝรั่งเศส ที่นักท่องเที่ยวต้องอยู่ใกล้กับเตาขนาดใหญ่ที่มีความร้อน ผู้จัดกิจกรรมจึงต้องคอยชี้แจงข้อมูลวิธีการปฏิบัติตนในระหว่างการชมแก่นักท่องเที่ยวอยู่เสมอเพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวสัมผัสเตาโดยตรง

1.2.6 ด้านการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บจากการเล่นหรือทำกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ทางชุมชนยังไม่มีบุคลากรที่ดูแลด้านนี้โดยตรง มีเพียงกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข และกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่คอยช่วยเหลือในส่วนนี้ให้

1.2.7 ด้านการสรุปและการประมวลผลกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ทางชุมชนยังไม่มีขั้นตอนในการสรุปและประมวลผลกิจกรรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมีช่องทางให้นักท่องเที่ยวได้ประเมินผลการจัดกิจกรรมนั้น ทนทานการในชุมชนเพียงช่องทางเดียว คือ การแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมารวมตัวกัน

ภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมที่บริเวณที่ทำการชุมชน นอกจากนั้นทางชุมชนยังอาศัยข้อมูลจากบริษัททัวร์ที่นำนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่ชุมชน โดยทางบริษัททัวร์ได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นอีกช่องทางหนึ่ง

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแนวทางการสัมภาษณ์ และได้ปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ประเมินความเหมาะสมรูปแบบนั้นประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกิจกรรมนันทนาการ เป็นการกำหนดกิจกรรมนันทนาการที่จะจัดขึ้นในชุมชน โดยคำนึงถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนร่วมกัน และคำนึงถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่สามารถรองรับได้ในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบกิจกรรมนันทนาการ การออกแบบกิจกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และกลมกลืนกับวิถีชีวิตในชุมชน มุ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติจริง

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ เป็นการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบไว้ มีการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว ทั้งข้อมูลประวัติ รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว และวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในระหว่างการดำเนินกิจกรรม การให้ข้อมูลนั้นกระทำในรูปแบบของการสื่อความหมายทั้งการบรรยาย และป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยชุมชนมีส่วนร่วมกับการให้ข้อมูลนั้น และมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 ควบคุมการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ มีการตั้งคณะกรรมการหรือกำหนดหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินกิจกรรมนันทนาการให้เป็นไปตามที่ชุมชนร่วมกันกำหนด โดยคำนึงถึงการกำหนดราคาเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของสถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม รวมถึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการปฐมพยาบาลนักท่องเที่ยวเมื่อได้รับบาดเจ็บโดยตรง

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการ มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการทุกครั้งภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยการเพิ่มช่องทางที่หลากหลายในการแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและความคิดเห็นของผู้จัดกิจกรรม และมีการแสดงข้อมูลจากการประเมินผล

การจัดกิจกรรมให้ชุมชนได้รับรู้ เพื่อร่วมกันปรับปรุงหรือกำหนดกิจกรรมใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนร่วมกัน

โดยรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายด้วยแผนภาพได้ ดังนี้

การกำหนดกิจกรรมนันทนาการ

การประเมินผลการจัด
กิจกรรมนันทนาการ

การมีส่วนร่วมของชุมชน

การออกแบบกิจกรรมนันทนาการ

ควบคุมการดำเนิน
กิจกรรมนันทนาการ

การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในด้านความเหมาะสมของรูปแบบ

ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกข้อ โดยรายการประเมินขั้นตอนของรูปแบบมีความสอดคล้องกัน, ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกิจกรรมนันทนาการ เป็นการกำหนดกิจกรรมนันทนาการที่จะจัดขึ้นในชุมชน โดยคำนึงถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนร่วมกัน และคำนึงถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่สามารถรองรับได้ในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน, รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ และ

รูปแบบมีความสะดวกในการนำไปใช้ มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$)
รายการประเมิน รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขต
ธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน, ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ
เป็นการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบไว้ มีการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว ทั้งข้อมูลประวัติ
รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว และวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในระหว่างการดำเนินกิจกรรม การให้ข้อมูล
นั้นกระทำในรูปแบบของการสื่อความหมายทั้งการบรรยาย และป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยชุมชนมี
ส่วนร่วมกับการให้ข้อมูลนั้น และมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินกิจกรรม,
ขั้นตอนที่ 4 ควบคุมการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ มีการตั้งคณะกรรมการหรือกำหนดหน้าที่ของผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินกิจกรรมนันทนาการให้เป็นไปตามที่
ชุมชนร่วมกันกำหนด โดยคำนึงถึงการกำหนดราคาเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของสถานที่และ
อุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม รวมถึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ
ด้านการปฐมพยาบาลนักท่องเที่ยวเมื่อได้รับบาดเจ็บโดยตรง และแผนภาพของรูปแบบมีความ
เหมาะสม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$) และรายการประเมิน ขั้นตอนที่ 2
การออกแบบกิจกรรมนันทนาการ การออกแบบกิจกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และ
กลมกลืนกับวิถีชีวิตในชุมชน มุ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน และเปิด
โอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติจริง และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการ
มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการทุกครั้งภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยการเพิ่มช่องทางที่
หลากหลายในการแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว และมีการแสดงข้อมูลจากการประเมินผลการ
จัดกิจกรรมให้ชุมชนได้รับรู้ เพื่อร่วมกันปรับปรุงหรือกำหนดกิจกรรมใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับ
ความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนร่วมกัน มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สามารถสรุปออกมาได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ในขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการนั้น ควรมีการประเมินผล
จากชุมชนด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้ง 2 ฝ่าย
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ร่วมคิด ร่วมลงมือทำ และร่วมรับผลประโยชน์ และ
กิจกรรมที่ทำจะต้องสามารถแก้ปัญหาของชุมชนนั้น ๆ ด้วย
3. สิ่งสำคัญที่สุดในการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้น
คือ ความร่วมมือของคนในชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่นำมาอภิปรายไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

1.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนเกี่ยวกับลักษณะการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1.1.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนันทนาการที่ท่านเข้าร่วมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนไม่ส่งผลให้เกิดผลกระทบทางลบต่อวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว นั้น มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับพิมพ์ ระวี โรจนรุ่งสัจย์ (2556) ที่ได้กล่าวถึง ผลกระทบหลักจากการท่องเที่ยวชุมชน ไว้ว่า ผลกระทบที่สำคัญอีกแง่มุมหนึ่งคือ ปัญหาสังคมที่อาจเกิดขึ้นภายในชุมชนเอง เช่น วัฒนธรรมที่เสื่อมโทรมลงจากการที่มีวัฒนธรรมที่ไม่น่าพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวต่างวัฒนธรรมเข้าไป ปัญหาความไม่เท่าเทียมทำให้ชุมชนไม่พอใจและอาจเกิดปัญหาอาชญากรรมตามมา ซึ่งเป็นข้อที่ควรคำนึงถึงและป้องกันไว้ตั้งแต่นั้น ๆ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

1.1.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการเลือกกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง กิจกรรมนันทนาการที่ท่านเข้าร่วมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนั้นเหมาะสมกับเพศและวัยของท่าน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับเทพประสิทธิ์ กุศลวีชีชัย (2554) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกกิจกรรมนันทนาการที่นำมาใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายว่าต้องการให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์อย่างไร หรือเพื่อเหตุผลใดซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้จัดกิจกรรมที่จะต้องเลือกกิจกรรมที่นำมาใช้ให้เหมาะสมและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยหลักการเลือกกิจกรรมอย่างหนึ่งคือ เลือกให้เหมาะกับบุคคล ได้แก่ เพศและวัยของผู้เข้าร่วม และกำโชค เผือกสุวรรณ (2559) ที่ได้กล่าวถึง หลักการเลือกกิจกรรมนันทนาการ ไว้ว่า กิจกรรมนั้นจะต้องเหมาะสมกับเพศ วัยของผู้เข้าร่วม

1.1.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง สถานที่และอุปกรณ์ที่เข้าร่วมกิจกรรม

นั้นหนาการณ์มีความสวยงามหรือชวนให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับเทพประสิทธิ์ กุศลวัชวิชัย (2554) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเตรียมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมนั้นหนาการณ์นั้น ลักษณะของอุปกรณ์ต้องนำใช้สวยงามหรือชวนให้ใช้เล่น

1.1.4 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านวิถีดำเนินกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง มีการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้จัดกิจกรรมนั้นหนาการณ์กับนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับกำโชค เผือกสุวรรณ (2559) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้จัดกิจกรรมนั้นหนาการณ์นั้นต้องศึกษาและฝึกฝนการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุก ๆ คนเป็นพวกเดียวกัน ให้ความร่วมมืออย่างดี เพราะวิฆามมนุษยสัมพันธ์นั้นเป็นศาสตร์ที่ต้องอาศัยศาสตร์อื่น ๆ เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา ศาสนาวิทยา และศาสตร์อื่น ๆ รวมกันเป็นศิลปะและศาสตร์แห่งบูรณาการ มาช่วยผูกมัดให้สมาชิกมีพฤติกรรมเป็นหนึ่งเดียวด้วยใจรัก

1.1.5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง กิจกรรมนั้นหนาการณ์ที่เข้าร่วมในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนั้นไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับคณิต เขียววิชัย (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมนั้นหนาการณ์ก็เช่นเดียวกับกิจกรรมประเภทอื่น ๆ ที่ผู้จัดจะต้องมีวิธีการหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และศรีธัญญา วรากุลวิทย์ (2558) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการคุ้มครองผลประโยชน์ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณนักท่องเที่ยว

1.1.6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บจากการเล่นหรือการทำกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง มีการจัดเตรียมฝ่ายพยาบาลหรืออุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับนักท่องเที่ยวที่บาดเจ็บจากการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนาการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับเทพประสิทธิ์ กุศลวัชวิชัย (2554) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การปฐมพยาบาลการบาดเจ็บจากการทำกิจกรรมนั้นหนาการณ์เป็นส่วนหนึ่งของผู้จัดกิจกรรมควรมีความรู้ สามารถจะดำเนินการช่วยเหลือผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยเบื้องต้น และในขณะเดียวกันผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องตระหนักถึงความ

ปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยเช่นกัน อุบัติเหตุเป็นเหตุที่ไม่คาดคิด ฉะนั้นต้องอยู่ในความไม่ประมาท นั่นก็คือ ต้องมีความรู้ทั้งการป้องกันและการแก้ไข เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นการปฐมพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือเบื้องต้น

1.1.7 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนในด้านการสรุปและประเมินผลกิจกรรม ภาพรวมความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยความคิดเห็นในเรื่อง ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนาแน่นในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนั้นหนาแน่น ๆ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2554) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสรุปและประเมินผลกิจกรรมเป็นกระบวนการตรวจสอบแจ้งผลของกิจกรรม และเป็นการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วเพื่อรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ตลอดจนเป็นข้อมูลที่เป็นหลักฐานสำหรับแสดงให้ทราบถึงสิ่งที่ดำเนินการไปแล้ว และเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาใช้เป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อ ๆ ไปให้พัฒนายิ่งขึ้น ซึ่งมีวิธีการสรุปและประเมินผลได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสอบถามหรือสัมภาษณ์ การให้ทราบแบบสอบถามจากการประชุมสรุปของคณะกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ซึ่งเนื้อหาหรือสิ่งที่ควรประเมินผลหรือสรุปผลว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการดำเนินกิจกรรมหรือไม่

1.2 สภาพปัญหาในการจัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การจอดรถจักรยานของนักท่องเที่ยวกีดขวางทางเข้า-ออกของชาวบ้านของชุมชน มีรถจักรยานของนักท่องเที่ยวชนกันก่อให้เกิดความเสียหายกับบ้านเรือนของชาวบ้าน เป็นต้น สอดคล้องกับ World Bank (ธนาคารโลก อ้างถึงในพิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์, 2556) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวชุมชน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน ผู้ซึ่งต้องได้รับประโยชน์และรายได้อย่างยุติธรรมจากการท่องเที่ยว จากงาน จากการกำจัดความยากจน และไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เป็น การสร้างความภาคภูมิใจในชุมชน และเกิดการรักษาและพัฒนาสมบัติของชุมชน

1.2.2 ด้านการเลือกกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ บางแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ไม่ได้รวมกลุ่มกับชาวบ้านในการจัดกิจกรรมนั้น มักจะตั้งราคาการเข้าร่วมกิจกรรมที่ค่อนข้างสูง ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมอื่นในชุมชน ซึ่งทางชุมชนก็ไม่สามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ และบางกิจกรรมนั้นไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดเวลา นักท่องเที่ยวต้องแจ้งความต้องการล่วงหน้าก่อนเดินทางมา เช่น การชมเรือนจันทภาพ

เป็นต้น สอดคล้องกับพิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์ (2556) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชุมชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริงควรเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและระหว่างกันของภาคีที่ร่วมพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ปัญหาอาจเกิดได้ในลักษณะความขัดแย้ง ไม่ว่าจะเชิงผลประโยชน์ ทัศนคติ การดำเนินงาน และอื่น ๆ

1.2.3 ด้านการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ลักษณะพื้นที่ในชุมชนเป็นตรอกซอกซอยที่ค่อนข้างแคบ บ่อยครั้งที่พบปัญหาการจอดรถกีดขวางทางสัญจรในบริเวณด้านหน้าสถานที่จัดกิจกรรม และขนาดของสถานที่จัดกิจกรรมที่คับแคบอาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกอึดอัดและไม่เป็นส่วนตัวในบางครั้ง โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดที่นักท่องเที่ยวมีจำนวนค่อนข้างมาก เกิดเสียงรบกวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบ ความคับแคบทำให้สถานที่จัดกิจกรรมบางแห่งไม่สะดวกต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบปัญหาความทรุดโทรมของสถานที่จัดกิจกรรมบางแห่งด้วย สอดคล้องกับคณิต เขียววิชัย (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า อุปกรณ์และสถานที่จัดกิจกรรมนั้นหากการนั้น ผู้จัดกิจกรรมจะต้องพิจารณาถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำกิจกรรมนั้น ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าหากจะเลือกกิจกรรมดังกล่าวบรรจุไว้ นอกจากนี้สถานที่ที่จะทำกิจกรรม ผู้นำจะต้องพิจารณาว่าถ้าหากทำกิจกรรมหรือเล่นเกมดังกล่าวจะต้องใช้พื้นที่หรือสถานที่ที่กว้างมาก-น้อยเท่าใด และที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ เพราะสิ่งเหล่านี้นอกจากจะพิจารณาเรื่องความสนุกสนานแล้วอาจจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยอีกด้วย

1.2.4 ด้านวิธีดำเนินกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ปัญหาด้านบุคลากรผู้ดำเนินกิจกรรมที่เป็นชาวบ้านในชุมชนนั้น ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรม และในหลายกิจกรรมจำเป็นต้องจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากจากความคับแคบของสถานที่จัดกิจกรรม สอดคล้องกับพิมพ์พรรณ สุจารินพงศ์ (2554) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้จัดการท่องเที่ยวควรมีความสามารถทางด้านภาษา ด้วยเหตุที่เป็นงานที่ต้องใช้ภาษาเป็นหลัก โดยเฉพาะภาษาพูด ดังนั้นจึงต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ดี คือ สามารถที่จะสื่อสารทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามระเบียบการใช้ภาษา และนาฏสุดา เชมณะสิริ (2555) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาศักยภาพชุมชนนั้นต้องมีการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมแก่คนในชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง คนในชุมชนต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง และมีความรู้ในการบริหารและจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งรู้จักวิธีการบริการนักท่องเที่ยวอย่างมีไมตรีจิต

1.2.5 ด้านความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ การสัญจรด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวในตรอกซอกซอยที่แคบทำให้เกิดการขัดขวางกับพื้นผิวหรือสิ่งของบริเวณข้างทาง หรือการขี่รถจักรยานชนกันของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการบาดเจ็บได้ และความทรุดโทรมของสถานที่จัดกิจกรรมบางแห่งทำให้เกิดความกังวลว่าในอนาคตอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้กิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น การชมสาธิตวิธีการทำขนมฝรั่งเศส ที่นักท่องเที่ยวต้องอยู่ใกล้กับเตาขนาดใหญ่ที่มีความร้อน ผู้จัดกิจกรรมจึงต้องคอยชี้แจงข้อมูลวิธีการปฏิบัติตนในระหว่างการชมแก่นักท่องเที่ยวอยู่เสมอเพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวสัมผัสเตาโดยตรง สอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2556) ที่ได้กล่าวไว้ว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านความปลอดภัย จะต้องมีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ควรมีการประกาศเตือนให้ระวังเมื่อเดินทางเข้าไปในพื้นที่บางแห่งที่อาจไม่ปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว

1.2.6 ด้านการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บจากการเล่นหรือทำกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ทางชุมชนยังไม่มีบุคลากรที่ดูแลด้านนี้โดยตรง มีเพียงกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข และกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่คอยช่วยเหลือในส่วนนี้ให้ สอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2557) ที่ได้กล่าวถึง การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ โดยระบุว่า ต้องมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ประเภทความปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกต่อความปลอดภัยจากโจรกรรม ความปลอดภัยจากการใช้บริการท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ความปลอดภัยจากหลงทาง ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ เป็นต้น

1.2.7 ด้านการสรุปและการประมวลผลกิจกรรม

ปัญหาที่พบ คือ ทางชุมชนยังไม่มีขั้นตอนในการสรุปและประมวลผลกิจกรรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมีช่องทางให้นักท่องเที่ยวได้ประเมินผลการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการในชุมชนเพียงช่องทางเดียว คือ การแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมารวมตัวกันภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมที่บริเวณที่ทำการชุมชน นอกจากนี้ทางชุมชนยังอาศัยข้อมูลจากบริษัททัวร์ที่นำนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่ชุมชน โดยทางบริษัททัวร์ได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นอีกช่องทางหนึ่ง สอดคล้องกับเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2554) ที่ได้ระบุไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมนั้นหนทางการที่ถูกต่อนั้นควรมีกระบวนการของการสรุปและประเมินผลกิจกรรม

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกิจกรรมนันทนาการ เป็นการกำหนดกิจกรรมนันทนาการที่จะจัดขึ้นในชุมชน โดยคำนึงถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนร่วมกัน และคำนึงถึงความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่สามารถรองรับได้ในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ Fennell (เฟนเนลล์ อ้างถึงในพิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์, 2556) ที่กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวชุมชนจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ชุมชนได้รับประโยชน์โดยรวมอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสาธารณูปโภค และการยกระดับความเป็นอยู่ที่มุ่งสร้าง “เพื่อสมาชิกในชุมชน” แต่ไม่ใช่ “เพื่อนักท่องเที่ยว” เพียงอย่างเดียว และบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้นต้องมีการประเมินขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวว่าจะรองรับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดเท่าไร เพื่อจะได้นำมากำหนดปริมาณ การควบคุม และมาตรการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม และอริสรา เสยานนท์ (2560) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคม การท่องเที่ยวอาจทำให้เกิดผลกระทบด้านลบได้ กล่าวคือ การท่องเที่ยวทำให้เกิดความแออัดในชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้ที่พักที่มีอยู่ไม่เพียงพอจนทำให้เกิดขีดจำกัดของการรองรับของพื้นที่

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบกิจกรรมนันทนาการ การออกแบบกิจกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และกลมกลืนกับวิถีชีวิตในชุมชน มุ่งเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับเสรี พงศ์พิศ (อ้างถึงในพิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจย์, 2556) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนั้นควรที่จะคำนึงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน มิใช่เปลี่ยนเพื่อเอาใจนักท่องเที่ยวจนเสียความเป็นตัวตนของชุมชนไป นักท่องเที่ยวที่เข้าไปในชุมชนจึงควรเคารพจารีตประเพณี วิถีชุมชนเช่นกัน ดังนั้นกิจกรรมที่ชุมชนเตรียมสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควรให้เหมาะสม และสามารถสร้างความประทับใจอันดีระหว่างกันได้ และอาจมีการจัดกิจกรรมพิเศษอย่างอื่นเสริมที่ไม่ขัดต่อวิถีชีวิตชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ เป็นการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบไว้ มีการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว ทั้งข้อมูลประวัติ รายละเอียดแหล่งท่องเที่ยว และวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในระหว่างการเดินทาง การให้ข้อมูลนั้นกระทำในรูปแบบของการสื่อความหมายทั้งการบรรยาย และป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยชุมชนมีส่วนร่วมกับการให้ข้อมูลนั้น และมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินกิจกรรม สอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำสื่อความหมายมีบทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมาก เพราะจะทำให้

ให้นักท่องเที่ยวได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่จะไปเยี่ยมชมเยือน โดยการจัดทำสื่อความหมายเพื่ออธิบายให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่พบเห็นจนสามารถนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกระบวนการและเจตนารมณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 4 ควบคุมการดำเนินกิจกรรมนันทนาการ มีการตั้งคณะกรรมการหรือกำหนดหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินกิจกรรมนันทนาการให้ เป็นไปตามที่ชุมชนร่วมกันกำหนด โดยคำนึงถึงการกำหนดราคาเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของ สถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม รวมถึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการปฐมพยาบาลนักท่องเที่ยวเมื่อได้รับบาดเจ็บโดยตรง สอดคล้องกับ โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ (อ้างถึงในพิมพ์ระวี โรจนรุ่งสัจย์, 2556) ที่ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยว ชุมชน ไว้ว่า เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนด ทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของ มีสิทธิ์ในการจัดการ ดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการ มีการประเมินผลการจัด กิจกรรมนันทนาการทุกครั้งภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยการเพิ่มช่องทางที่หลากหลายในการแสดง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและความคิดเห็นของผู้จัดกิจกรรม และมีการแสดงข้อมูลจากการ ประเมินผลการจัดกิจกรรมให้ชุมชนได้รับรู้ เพื่อร่วมกันปรับปรุงหรือกำหนดกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนร่วมกัน สอดคล้องกับสภาพปัญหาในการ จัดการกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการสรุป และการประมวลผลกิจกรรม โดยปัญหาที่พบ คือ ทางชุมชนยังไม่มีขั้นตอนในการสรุปและ ประมวลผลกิจกรรมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมีช่องทางให้นักท่องเที่ยวได้ประเมินผลการจัด กิจกรรมนันทนาการในชุมชนเพียงช่องทางเดียว

โดยรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขต ธนบุรี กรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายด้วยแผนภาพได้ ดังนี้

การกำหนดกิจกรรมนันทนาการ

การประเมินผลการจัด
กิจกรรมนันทนาการ

การมีส่วนร่วมของชุมชน

การออกแบบกิจกรรมนันทนาการ

ควบคุมการดำเนิน
กิจกรรมนันทนาการ

การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ

ภาพที่ 3 รูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผลการประเมินรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกข้อ โดยมีผลการประเมินมากกว่า 3.51 ทุกข้อ สอดคล้องกับเกณฑ์การนำผลการประเมินมาปรับปรุง คือ การนำรายการที่ผลการประเมินต่ำกว่า 3.51 มาปรับปรุงพัฒนา และยอมรับรายการที่ผลการประเมินมากกว่า 3.51

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยชุมชนควรมีบทบาทในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรม
2. ลักษณะกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นต้องไม่ขัดต่อวิถีชีวิตของชุมชน ไม่ทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชน และสอดคล้องกับพื้นที่ที่ชุมชนมีอยู่
3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ โดยแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร นั้น

ควรมีการปรับปรุงกระบวนการประเมินผลการจัดกิจกรรมนันทนาการให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

4. ควรมีการพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีความสามารถและทักษะพร้อมต่อการรองรับการจัดกิจกรรมนันทนาการให้กับนักท่องเที่ยว โดยแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร นั้นควรเร่งพัฒนาทักษะด้านภาษาให้แก่บุคลากรในชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรมีนโยบายในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาบุคลากรในชุมชนเป็นหลัก

2. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาควรมีการจัดทำมาตรฐานการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยนำรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มาประยุกต์ใช้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพิ่มเติม

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับจัดการกิจกรรมนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น